

APLIKACE KONTAKTNÍCH ČOČEK DĚTEM DO 15 LET OPTOMETRISTOU

Legislativa aplikace kontaktních čoček dětem a mladistvým do 15 let

- Zákon o zdravotnických prostředcích („ZZP“, nyní z.č. 375/2022 Sb., ale obdobně všechny 3 zákony platné od r. 2015) zavádí kategorii tzv. „Prostředků, které i v případě dodržení určeného účelu mohou ohrozit zdraví nebo život člověka, jestliže se nepoužívají pod dohledem lékaře“ (§ 28 odst. 3 ZZP). Mezi tyto prostředky (jsou stanoveny vyhláškou) patří mj. i „kontaktní čočky v případě použití u dětí do 15 let“.
- Tyto zdravotnické prostředky nelze „volně prodávat“, ale musí být vždy pouze vydávány na lékařský předpis vystavený lékařem. Takovým předpisem je pro zdravotnické prostředky pouze poukaz, který běžně plní roli úhradovou, ale zde má právě zmiňovanou úlohu „bezpečnostní“, bez ohledu na potenciální (ne)úhradu.
- Dle vyhlášky č. 55/2011 §10 odst. 3. je stanoveno, že předpis brýlí a aplikaci kontaktních čoček u dětí a mladistvých do 15 let smí v ČR provádět pouze oční lékař nebo pod jeho odborným dohledem optometrista.
- Aplikaci i kontrolním vyšetřením musí být vždy přítomen zákonný zástupce dítěte, jeho přítomnost a souhlas musí být stvrzeny podpisem Informovaného souhlasu v souladu se zákonem 372/2011 Sb.

Vyšetření oftalmologa při předepsání bezpečnostního poukazu

Dítě musí před aplikací kontaktních čoček absolvovat vyšetření oftalmologem. Ten vydává indikující bezpečnostní poukaz (předpis na kontaktní čočky), pokud neshledá důvod pro kontraindikaci aplikace kontaktních čoček. Bez tohoto bezpečnostního poukazu není možné dětem kontaktní čočky aplikovat ani prodávat.

Před aplikací kontaktních čoček je nutné provést následující oftalmologické vyšetření

- Běžné oční vyšetření (anamnéza, historie zdravotního stavu očí, vyšetření předního a zadního segmentu, nitroočního tlaku, ...)
- Funkční vyšetření senzorické a motorické složky binokulární rovnováhy
- Stanovení subjektivní refrakce včetně zohlednění hodnot v cykloplegii poskytnutých indikujícím oftalmologem

Postupy optometristy při aplikaci kontaktních čoček dětem

Při první aplikaci kontaktních čoček

- Součástí první aplikace kontaktních čoček je podání informací o kontaktních čočkách, důvodu jejich aplikace, péči o ně, alternativních možnostech korekce vady a rizicích spojených s jejich nošením. Vhodným a standardizovaným způsobem jak pacienta i jeho zákonného zástupce informovat o těchto zkušenostech je Informovaný souhlas (viz příloha k této Metodice).

Volba kontaktních čoček

- Dětem aplikujeme jako první výhradně měsíční kontaktní čočky s plánovanou výměnou. Po získání potřebných návyků a zhodnocení compliance pacienta je možné aplikovat i jednodenní či 2týdenní čočky.
- Klademe zvýšený důraz na péči o kontaktní čočky, nezbytnost dodržování jejich jednotlivých kroků i na jejich praktický nácvik. Součástí zácviku je také předání informačních materiálů a karty se specifikací kontaktních čoček, kterou dítě má přiloženou k průkazu (kartičce) zdravotní pojišťovny.
- Aplikace kontaktní čočky s prodlouženým režimem nošení u dítěte patří zcela do rukou oftalmologa.
- Při výběru dalších technických parametrů kontaktních čoček postupujeme jako u dospělých nositelů.

Kontinuální péče o dětské nositele kontaktních čoček

- Dětské nositele kontaktních čoček je nutné pravidelně kontrolovat, a to nejméně 2x za rok. Při kontrolách je nutné kromě vyšetření vidění a předního segmentu zkontrolovat, pokud nosí dítě kontaktní čočky pro plánovanou výměnu, i praktický postup, jak dítě o kontaktní čočky pečuje.
- Pokud aplikující optometrista při kontrole či aplikaci má jakékoliv pochybnosti o stavu očních tkání, odesílá pacienta na vyšetření k očnímu lékaři.
- Alespoň 1x za rok musí být pacient zkontrolován očním lékařem. Pokud lékař při kontrolách neshledá důvod pro kontraindikaci nošení kontaktních čoček, vydá pacientovi další indikační bezpečnostní poukaz.